

Orientering til elever om eksamen, karakterer og klagerett (eksamen og standpunkt)

Askim videregående skole – våren 2026



Alle elever får tilsendt følgende informasjon på Teams. Dokumentet ligger også på skolens hjemmeside.

Innhold

Generell orientering om skriftlig eksamen	2
Eksamensinformasjon	3
Viktige datoer i juni	4
Eksamen	6
Eksamensreglement	6
Offentliggjøring av eksamenstrekk	6
Forberedelsesdag	6
Eksamensplan	6
Fraværsregler	7
§9-53 Føring av fravær i videregående opplæring («Paragraf-fravær»)	7
Klagerett og frist på sluttvurderinger (§10-1 - §10-8)	8
Utstedelse av vitnemål/kompetansebevis	8
Karakter 1 i standpunkt (§9-38 Forskrift til opplæringsloven)	8
Karakter IV i standpunkt	8
Karakter IV i standpunkt for Vg3 elever = kompetansebevis.	9
Karakter 1 til ordinær eksamen (§9-37 Forskrift til opplæringsloven)	9
Dokumentert fravær fra eksamen (§9-36 Forskrift til opplæringsloven)	9

Generell orientering om skriftlig eksamen

1. Frammøte i eksamenslokalet er senest kl. 08.15. Eksamen starter kl. 09.00.
I oppl. §9-28 heter det at ved sentralt gitt eksamen skal eksamen starte kl. 09.00 og avsluttes etter 5 klokketimer om ikke annet er oppgitt. Særsilt tilrettelegging kan gi ekstra tid. Elever og privatister som møter opp for sent, men før kl. 10.00, skal få gjennomføre eksamen, men de får ikke kompensert tapt tid. De som møter kl. 10.00 eller senere, får ikke gjennomføre eksamen. Det skal som hovedregel ikke være anledning for elever og privatister til å forlate eksamenslokalet før kl. 10.00.
2. **Ta med legitimasjon; PocketID Nasjonalt ID-kort, førerkort, pass.**
3. Der det er digital eksamen vil det bli utdelt eksaminandnummer, brukernavn og passord på eksamensdagen.
4. Du må selv sørge for at PC er i orden før eksamen og at nødvendig programvare er installert og oppdatert. Ulovlig programvare må ikke være installert på PC-en. Det er tillatt å bruke hodetelefoner/ørepropper under eksamen, så lenge lyden fra disse ikke forstyrrer andre. Ved bruk av hodetelefoner/ørepropper anbefales kablet utstyr.
5. Det er ikke tillatt å bruke internett eller andre verktøy som tillater kommunikasjon. Det vil bli intensivt kontroll på om PC-er er koplet til andre nettverk (4G/5G) under eksamensdagene.
6. **OneNote vil ikke synkroniseres under eksamen. Det er derfor viktig at du sørger for å synkronisere notatblokker du trenger til siste versjon før du møter til eksamen.**
7. Det er ikke anledning til å ha minnepinne i PC-en under eksamen. Der alle hjelpemidler (unntatt kommunikasjon) er tillatt, må evt. dokumenter mv. kopieres fra minnepinne til PC før eksamen starter.
8. Det er forbud mot å ha på seg Digital-/Smart-klokker under eksamen. Denne må leveres inn.
9. **Avslått mobiltelefon, minnepenn og digital-/smartklokke skal leveres til eksamensvakt før oppstart av eksamen. Legg dette i konvolutten på pulten din og gi den til eksamensvakten.**
10. Fusk og forsøk på fusk har alvorlige konsekvenser! Eksamen kan annulleres, og standpunktkarakter i faget faller bort. Det er da en **sperrefrist på ett år før en kan gå opp til privatisteksamen i faget.**
11. Alle besvarelser skal være **anonyme**. Bruk ikke navn noe sted i besvarelsen.
12. Tillatte hjelpemidler må du selv ha med. Husk å gjøre deg kjent med tillatte netressurser i faget du skal ta eksamen i. Du finner oversikt over disse her: [Nettbaserte hjelpemidler på eksamen](#)
13. Der eksamensoppgaven deles ut, må du kontrollere at du har fått utdelt **riktig oppgave**.
14. Ta kontakt med vakta dersom du ønsker å gå ut av eksamenslokalet en tur, eller hvis du lurer på noe.
15. En del eksamener gjennomføres i Sikker nettleser - SEB. Dette **MÅ** installeres på pc før eksamen. Under eksamen vil SEB låse ned maskinen og kun gi tilgang til tillatte netressurser. Du kan **ikke åpne** andre programmer, nettsider, filer på nedlastinger eller på pc. Bøker og papir er tillatte hjelpemidler.

Eksamensinformasjon

Info finner du på:

[Askim videregående skole](#)

[Eksamen for elever - Østfold fylkeskommune \(ofk.no\)](#)

[Nettbaserte hjelpemidler](#)

Ved de fleste skriftlige eksamener har du tilgang til et begrenset antall nettbaserte hjelpemidler. Dette er likt over hele landet. Kommunikasjonsmuligheter og lenker ut fra nettstedene er sperret.

[Eksamensdatoer og eksamenstrekk](#)

Oversikt over eksamensdatoer og informasjon om trekkordning.

[Bruk av PC og internett](#)

Viktig informasjon om bruk av digitale hjelpemidler ved eksamen. Oversikt over nettbaserte hjelpemidler som er tilgjengelige under eksamen og eksamensreglement for Østfold.

[Gjennomføring av eksamen for elever](#)

Informasjon om tidsrammer for de ulike eksamensformene, reglement for skriftlig eksamen og retningslinjer for lokalgitte eksamener i Østfold. Det er også linket til oversikt over rammedokumenter for alle muntlige, muntlig-praktiske og praktiske eksamener.

[Har du behov for ny, utsatt eller særskilt eksamen?](#)

Informasjon om hvilke elever som har rett til ny, utsatt og særskilt eksamen.

[Har du behov for tilrettelegging på eksamen?](#)

Inneholder informasjon om hvordan du går frem for å søke om særskilt tilrettelegging ved eksamen, og regler rundt dette.

[Klage på karakter](#)

Informasjon om klagerett og skjema for registrering av klage.

Viktige datoer i juni

Man-ons.	13.04-29.04	<p>Obligatorisk informasjonsmøte for alle vg3 elever og vg1 og vg2 som er trukket ut til skriftlig eksamen.</p> <p>Inforunde VG3, påbygg, VPBM:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Dato</th> <th>Klokkeslett</th> <th>Klasse</th> <th>Rom</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>13.april</td> <td>11.20 - 12.10</td> <td>3STA 3STB</td> <td>Auditoriet</td> </tr> <tr> <td>14.april</td> <td>11.20 - 12.10</td> <td>3STC 3STD</td> <td>Auditoriet</td> </tr> <tr> <td>15.april</td> <td>11.20 - 12.10</td> <td>3STE 3MDA</td> <td>Auditoriet</td> </tr> <tr> <td>20.april</td> <td>11.20 - 12.10</td> <td>3IDA 3PBA</td> <td>Black Box</td> </tr> <tr> <td>21.april</td> <td>11.20 - 12.10</td> <td>VPBM</td> <td>E211</td> </tr> </tbody> </table> <p>Inforunde vg1 og vg2: Eksamenstrekket for vg1 og vg2 berører elever på tvers av klasser, så disse inforundene legger vi som en fellesøkt i midttiden. Faglærere som har fått opp elever oppfordres til å møte.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Dato</th> <th>Klokkeslett</th> <th>Klasse</th> <th>Rom</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>28.april</td> <td>11.15 -11.40</td> <td>Vg2</td> <td>Auditoriet</td> </tr> <tr> <td>29.april</td> <td>11.15 -11.40</td> <td>Vg1</td> <td>Auditoriet</td> </tr> </tbody> </table>	Dato	Klokkeslett	Klasse	Rom	13.april	11.20 - 12.10	3STA 3STB	Auditoriet	14.april	11.20 - 12.10	3STC 3STD	Auditoriet	15.april	11.20 - 12.10	3STE 3MDA	Auditoriet	20.april	11.20 - 12.10	3IDA 3PBA	Black Box	21.april	11.20 - 12.10	VPBM	E211	Dato	Klokkeslett	Klasse	Rom	28.april	11.15 -11.40	Vg2	Auditoriet	29.april	11.15 -11.40	Vg1	Auditoriet
Dato	Klokkeslett	Klasse	Rom																																			
13.april	11.20 - 12.10	3STA 3STB	Auditoriet																																			
14.april	11.20 - 12.10	3STC 3STD	Auditoriet																																			
15.april	11.20 - 12.10	3STE 3MDA	Auditoriet																																			
20.april	11.20 - 12.10	3IDA 3PBA	Black Box																																			
21.april	11.20 - 12.10	VPBM	E211																																			
Dato	Klokkeslett	Klasse	Rom																																			
28.april	11.15 -11.40	Vg2	Auditoriet																																			
29.april	11.15 -11.40	Vg1	Auditoriet																																			
Tir.	28.04	Offentliggjøring av eksamenstrekk kl.09.00 – kommer i InSchool for elevene og i Teams.																																				
Ons.	28.04	<p>NB nytt! Mange fag skal gjennomføre eksamen i sikker nettleser (SEB) denne våren. Dette må installeres på elevens pc før eksamen starter.</p> <p>Her er oversikt over alle fagene som må ha det: Eksamen i sikker nettleser udir.no</p> <p>IT- hjelper elevene med installering av SEB etter eksamensinfo. møtet for Vg2 i auditoriet.</p> <p>NB! Dette gjelder noen elever. HUSK å ta med PC.</p>																																				
Tor.	29.04	<p>IT- hjelper elevene med installering av sikker nettleser (SEB) etter eksamensinfo for Vg1 i auditoriet.</p> <p>NB! Dette gjelder noen få elever. HUSK å ta med PC.</p>																																				
Fre.	30.04	<p>IT- hjelper elevene med installering av sikker nettleser (SEB) for Vg3.</p> <p>NB! Dette gjelder noen få elever. HUSK å ta med PC</p> <p>Rom G1-104 kl. 12.15</p>																																				
I perioden	01.06-05.06	<p>Innlevering av bøker etter eget oppsett fra biblioteket.</p> <p>Bøker som skal brukes til muntlig eksamen leveres rett etter eksamen uka etter</p>																																				
Man.	01.06	1. Forberedelsesdag for 3MDA- MUS2013 med eksamen 03.06																																				
Tir.	02.06	2. Forberedelsesdag for 3MDA - MUS2013 med eksamen 03.06 1. Forberedelsesdag for 3MDA – MUS2013 med eksamen 04.06																																				
Ons.	03.06	2. Forberedelsesdag for 3MDA - MUS2013 med eksamen 04.06																																				
Ons.	03.06	3MDA: eksamenskonsserter IKS2, kulturskolen/ Black Box																																				
Tor.	04.06																																					
Fre.	05.06	Forberedelse for utvalgte elever med 48 timers forberedelse og eksamen 09.06.																																				
Søn.	07.06	Elever på Vg2 YF og Vg3 SF ser sine standpunkt karakterer i InSchool.																																				



Man.	08.06	Forberedelse for utvalgte elever med 24 timers forberedelse og eksamen 09.06.
Tir.	09.06	Eksamen for utvalgte elever Vg3 ST, PB, ID, VPBM
Tir.	09.06	Elevene på Vg1 YF, Vg1 og Vg2 SF ser sine standpunktkarakterer i fag, og orden/oppførsel i InSchool.
Ons.	10.06	Forberedelse for utvalgte elever med 48 timers forberedelse og eksamen 12.06.
Tor.	11.06	Forberedelse for utvalgte elever med 24 timers forberedelse og eksamen 12.06.
Fre.	12.06	Eksamen for utvalgte elever Vg1, Vg2 og Vg3
Fre.	12.06	Lokal frist for å sende klage på standpunktkarakterer til hurtigklagebehandling for Vg3 SF og Vg2 YF kl. 15.00.
Fre.	12.06	Frist for å sende klage på muntlig, muntlig/praktisk og praktisk eksamen til hurtigklagebehandling for Vg3 SF og Vg2 YF kl. 15.00. Elever som har muntlig eksamen den 12.6 må klage samme dag. (Det er kun formelle feil det kan klages på til disse eksamenene.)
Man.	15.06	Høytidelig avslutning med foresatte for Vg3 ST, MD, ID, PB og VPBM, fra kl. 17.00 i idrettshallen. Vi deler dette i 2 puljer: 3STC, 3STE, 3IDA, 3PBA, VPBM kl. 17.00 3STA, 3STB, 3STD, 3MDA kl. 19.00
Ons.	17.06	Høytidelig avslutning med foresatte for Vg2 YF kl.18.00 i idrettshallen.
Fre.	19.06	Siste skoledag Vg1 YF og Vg1 SF og Vg2 SF; - 1. og 2. time felles med kontaktlærer. - 3. time felles avslutning i idrettshallen.
Man.	22.06	Skolens klagefrist for Vg3 SF og Vg2 YF-elever for å få med klage på skriftlig eksamenskarakter i hurtigklagebehandlingen. Vg3-elever som skal søke høgskole/universitet og vil være med på hurtigklagebehandlingen, må klage snarest og senest i løpet av to dager etter offentliggjøring. Skolen informerer om dette på elevteams og hjemmesiden.
Tir.-fre.	26.05 - 26.06	Frist for klager på standpunkt, muntlig-, muntlig-praktisk og praktisk eksamen som IKKE skal være med på hurtigklagebehandling er 10 dager etter at elevene har blitt kjent med resultatet. (Det er kun formelle feil det kan klages på til disse eksamenene.)
Man.	01.07	Klagefrist for ordinær klage på skriftlig eksamen.

Eksamen

Dersom ikke annet er oppgitt, er det ordinær undervisning for elever som ikke er trukket til eksamen eller har lesedag/forberedelsesdag.

Eksamensreglement

Alle elever er selv ansvarlig for å sette seg godt inn i eksamensreglement ved skriftlig eksamen og muntlig eksamen. Eksamensreglementet ligger her: [Gjennomføring av eksamen - Østfold fylkeskommune](#)

Offentliggjøring av eksamenstrekk

Alt eksamenstrekk offentliggjøres i InSchool. Trekk til alle eksamener skriftlig, muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eksamen offentliggjøres tirsdag 28. april klokken 09.00. Elever er selv ansvarlige for å følge med på offentliggjøringen. Det er gjennomført informasjonsøkter for alle elever om hvor trekket offentliggjøres. Presentasjoner fra disse informasjonsøktene er publisert på skolens hjemmeside og i elevteams.

Forberedelsesdag

Det er obligatorisk oppmøte.

Eksamensplan

Se skolens hjemmeside for:

- Eksamensplan for skriftlig eksamen (legges ut etter trekket 28.04.2026).
- ***Tverrfaglig praktisk eksamen på Vg2 yrkesfag***

Klasse/Fag	Eksaminator	Gruppe	Forberedelse	Eksamen
2AMKA AMK2006	Amund Winsvold	Gruppe 1 Gruppe 2	01.06 og 02.06 02.06 og 03.06	03.06 04.06
2BUA BUA2008	Gry Hermansen Malin Spaniland	Gruppe 1 Gruppe 2	26.05 og 27.05 26.05 og 27.05	28.05 28.05
2DEA DEL2006	Erlend F. Frogner Geir J. Juliussen	Gruppe 1 Gruppe 2	26.05 27.05	27.05 28.05
2ELA ELE2007	Henrik T. Hjort Hans Ingar Karlsen Joacim T. Tangnes	Gruppe 1 Gruppe 2 Gruppe 3	01.06 02.06 03.06	02.06 03.06 04.06
2ELB ELE2007	Jarle Madsen Henrik T. Hjort	Gruppe 1 Gruppe 2	01.06 03.06	02.06 04.06
2ELC ELE2007	Joacim T. Tangnes Geir Juliussen	Gruppe 1 Gruppe 2	01.06 02.06	02.06 03.06
2HEAA 2HEAB HEA2008	Stine M. Svanstrøm Siv Vestøl Margret Johannsdottir	Gruppe 1 Gruppe 2 Gruppe 3	26.05 og 27.05 26.05 og 27.05 26.05 og 27.05	28.05 28.05 28.05
2KJA KJT2006	Per Øivind Alvim	Gruppe 1 Gruppe 2	26.05 og 27.05 27.05 og 28.05	28.05 29.05
2PIA PIN2007	Frode Risbråthe Frode Risbråthe	Gruppe 1 Gruppe 2	02.06 og 03.06 03.06 og 04.06	04.06 05.06
2SRA SRL2004	Inger Ora Rolf Gulla/Ruben Bolstad	Gruppe 1 Gruppe 2	26.05 27.05	27.05 28.05
2TLA TOL2004	Stephen Gulestøl Stephen Gulestøl	Gruppe 1 Gruppe 2	26.05 28.05	27.05 29.05

Musikk Dans

	Forberedelse	Eksamen
MUS2013 (IKS2)	02.06 og 03.06	04.06
Obligatorisk for 3MDA	03.06 og 04.06	05.06

Muntlige eksamensdatoer ved Askim vgs.

(Endringer kan forekomme. Melding blir da gitt.)

Trinn	Melding om trekk for elever	Forberedelsesdag i fag med 48 timers forberedelse	Forberedelsesdag i fag med 24 timers forberedelse	Eksamen
Vg3	Tirsdag 28.04	Fredag 05.06	Mandag 08.06	Tirsdag 09.06
Vg1, Vg2, + noen Vg3	Tirsdag 28.04	Onsdag 10.06	Torsdag 11.06	Fredag 12.06

Fraværsregler

Vi skiller mellom dokumentert og udokumentert fravær. Alt udokumentert fravær skal alltid føres på vitnemål, og teller inn på fraværgrensen. I utgangspunktet skal også alt dokumentert fravær føres på vitnemålet. Eleven kan imidlertid søke om at inntil 10 skoledager dokumentert fravær per skoleår ikke skal føres på vitnemålet (jfr. § 9-53). Dette gjelder bare hele dager, ikke enkelttimer. Har eleven brukt opp denne kvoten, skal også dokumentert fravær bli ført som fravær (unntatt 10% regel). Hvis en elev har mer enn 10 prosent udokumentert fravær i timene i et fag, vil han eller hun som hovedregel ikke ha rett til å få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget, og læreren kan heller ikke sette slike karakterer. Hvis eleven har mellom 10 og 15 prosent udokumentert fravær og fraværsårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at han eller hun likevel får karakter.

§9-53 Føring av fravær i videregående opplæring («Paragraf-fravær»)

«For inntil samanlagt 10 skoledagar i eit opplæringsår, kan ein elev krevje at følgjande fråvær ikkje blir ført på vitnemål eller på kompetansebeviset dersom det kan dokumenterast at fråværet skyldast:

- sjukdom eller andre helseforhold
- velferdsforhold
- andre religiøse høgtidsdagar enn dei offentlege heilagdagane, avgrensa til to dagar, jf. trossamfunnsloven § 18
- lovpålagt oppmøte
- arbeid som tillitsvald
- politisk arbeid
- hjelpearbeid
- tryggleikskurs på bane, andre og tredje del av tryggleikskurs på veg og førarprøve for klasse B, jf. trafikkopplæringsforskriften §§ 11-6, 11-8 og 30-2.
- representasjon på arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå.

«Fråvær på grunn av sjukdom eller andre helseforhold må ha vart i meir enn tre dagar for ikkje å bli ført på vitnemålet eller kompetansebeviset, og det er berre fråværet frå og med den fjerde dagen som kan strykast.

Dersom ein elev har ein dokumentert risiko for frávær på grunn av nedsett funksjonsevne eller kronisk sjukdom, kan fráværet likevel strykast frå og med den første fráværsdagen.

Elevar som er medlemmer av andre trussamfunn enn Den norske kyrkja, kan krevje at frávær på opp til to dagar i samband med ei religiøs høgtid ikkje blir ført på vitnemålet eller kompetansebeviset. Dette gjeld berre innanfor ramma på ti skoledagar.»

Søknad registreres i InSchool under «Elever» -> «Mine søknader -> «Fratrekk av fravær». Søknad må registreres i etterkant av fraværet. Det er bare heldagsfravær ført som dokumentert fravær det kan søkes fratrekk for.

Klagerett og frist på sluttvurderinger (§10-1 - §10-8)

Du har mulighet til å klage på alle eksamens- og standpunktkarakterer. For ordinære karakterklager er det en klagefrist på 10 dager fra karakteren er offentliggjort. På våren er det også en egen hurtigklagefrist for elever i Vg3 og Vg2-YF for klager som må behandles innen fristen til Samordna opptak for ettersending av dokumentasjon. **Sjekk lista på s. 5 med viktige datoer for å finne de forskjellige fristene for å klage på eksamens- eller standpunktkarakterer.**

For mer informasjon om hva du kan klage på og hvordan du registrerer klagen se Østfold fylkeskommune sine nettsider:

[Klage på eksamens- og standpunktkarakterer - Østfold fylkeskommune](#)

[Klage på standpunkt | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Utstedelse av vitnemål/kompetansebevis

Skolen produserer vitnemål/kompetansebevis til alle avgangselever. Elever som får vitnemål, får dette både på papir og digitalt i NVB. Elever med vitnemål skal normalt ikke trenge å laste opp dokumentasjon til samordna opptak, men vi anbefaler alle å gjøre det manuelt. Alle elever ved studieforberedende linjer på Askim vgs får vitnemål dersom alle fag er fullført og bestått, elever som har strøket i fag eller fått IV i ett eller flere fag får kompetansebevis. Elever som får kompetansebevis, får kun papirversjon og er selv ansvarlige for å laste opp dokumentasjon til samordna opptak dersom de har søkt høyere utdanning.

Karakter 1 i standpunkt (§9-38 Forskrift til opplæringsloven)

Elever som får karakteren 1 i standpunkt og som ikke er trukket ut til eksamen i faget (eller det ikke avholdes eksamen i faget) har rett til **særskilt eksamen**.

Dersom resultat etter prøven er 2 eller bedre er faget bestått.

Bestått særskilt eksamen = førstegangsvitnemål (§9-47).

Dersom særskilt eksamen ikke blir bestått må faget tas som privatist.

Særskilt eksamen gjennomføres normalt første påfølgende eksamensperiode etter at standpunktkarakter ble satt. Elever som får karakter 1 til standpunkt våren 2026 vil få tilbud om å gjennomføre særskilt eksamen høsten 2026. Alle elever som har rett til særskilt eksamen, blir kontaktet av skolen i august/september 2026.

Karakter IV i standpunkt

Elever som får karakteren IV i standpunkt har ingen rett til særskilt prøve, og faget må tas som privatist. Eventuell eksamen i faget blir annullert og eventuell eksamenskarakter faller bort.

Karakter IV i standpunkt for Vg3 elever = kompetansebevis.

Det er viktig at elever som har fått IV i standpunkt møter til eksamen i faget (dersom de er trukket ut). Eleven kan klage på standpunkt-karakteren. Dersom eleven får medhold i klagen, og får karakter i standpunkt, er faget bestått dersom resultatet av eksamen er 2 eller bedre.

Bli faget bestått innen utløpet av «normal tid» får eleven førstegangsvitnemål. Vg3 elever som får karakter IV i standpunkt mister retten til førstegangsvitnemål, så fremt de ikke søker om meropplæring og får bestått faget innen 5 år.

Karakter 1 til ordinær eksamen (§9-37 Forskrift til opplæringsloven)

Elever som får karakteren 1 til eleveksamen har rett til å gå opp til **ny eksamen** påfølgende eksamensperiode. Elever som får karakter 1 blir kontaktet av skolen og må takke ja til ny eksamen. Dersom eleven består utsatt eksamen, beholder eleven standpunkt i faget sammen med ny eksamenskarakter. Dersom eleven ikke består utsatt eksamen faller standpunkt i faget bort, og eleven må ta faget som privatist.

Dokumentert fravær fra eksamen (§9-36 Forskrift til opplæringsloven)

Elever som ikke kan møte til eksamen grunnet sykdom og leverer dokumentasjon på dette, har rett på **utsatt eksamen**. Utsatt eksamen arrangeres normalt påfølgende høst. Elever som består utsatt eksamen, beholder retten til førstegangsvitnemål. Dersom en elev ikke går opp til eller ikke består utsatt eksamen faller standpunkt i faget bort og eleven må ta faget som privatist.

Elever må legge frem dokumentasjon på at de var forhindret fra å møte til eksamen, at hindringen ikke kunne forutses, og at de ikke kan lastes for hindringen.